

върлина, позна я. Земята заигра по краката му. „Милуше!“ — рече да извика, но думата замръ на устнитѣ му. И преглътна сълзитѣ си, съвзе се. Мина покрай всичкитѣ върлини, изгледа ги, обърна се и погледна пашата. Очитѣ му бѣха студени и спокойни.

„Познавашъ ли ги? — попита пашата.

— Не, аго, не ги познавамъ. Никого не познавамъ!“

И той си тръгна къмъ кѣщи, високъ, снаженъ, а коситѣ му се бѣлѣха, както се бѣлѣе снѣгътъ по Балкана. Гледаше предъ себе си и мълчеше. Когато мина покрай дюкянчето на Милуша, сърцето му се сви. Черенъ гарванъ бѣше кацналъ на сухия върхъ на тополата и грачеше. А долу, задъ дъсчения плетъ, подъ ябълката нѣкой гледаше презъ разтрозитѣ къмъ конака. И дѣдо Руси чу гласа на Люца:

„Ахъ, Божичко, той е . . . Милушъ, милиятъ Милушъ!“

Дѣдо Руси чу това, но не трепна, не се обърна.

Пакъ е пролѣтъ, пакъ се зеленѣятъ полянитѣ. Балканътъ е пакъ хубавъ. Дѣдо Руси седи на пейката и си мисли: „Защо бѣше всичко това? Затворено е дюкянчето на Милуша, и чукътъ не чука. Вечеръ минава Люца, когато се връща отъ чешмата, и сдържано и тихо, като че само двамата трѣбва да чуятъ, казва:

„Добъръ вечеръ, дѣдо Русе!“

Дохожда при него и Додованяка. Една вечеръ, когато Балканътъ потъмнѣ и надъ него свѣтнаха звезди, той прошепна на дѣда Руся:

„Дошълъ единъ голѣмецъ отъ Сливенъ: казалъ е да прибератъ главитѣ на момчетата, да не стоятъ въ сметътъ и да ги погребатъ. И погребали ги въ българскитѣ гробища. . .

— Вечерътъ нѣкои жени рекли да отидатъ да запалятъ свѣщъ. Не ги пустнали. Турили заптиета да не пуцатъ никого. А, като мръкнало. . .“

Додованякътъ сниши повече гласа си:

„А като мръкнало и станало темно, отъ небето се спусти каница. Казаха ми го, дѣдо Русе, хората го видѣли съ очитѣ си. На всѣки гробъ по каница. Като звезди. . .

— Добъръ вечеръ, дѣдо Русе!“ — обажда се Люца.

И дѣдо Руси чува пакъ сжщия тоя гласъ, но отколешенъ и далеченъ, вика: „Милушъ, милиятъ Милушъ!“ И глѣхне все по-слабо и по-слабо, сякашъ ехото на Гръмовецъ го повтаря до седемъ пѣти.

Като че събудена отъ сънь, тополата, старата столѣтна топола раздвижва листата си, разклаща вейкитѣ си и зашумява.

ЙОРДАНЪ ЙОВКОВЪ